

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
соціології

« » 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Соціальна антропология: соціологічні засади

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 20__/20__
Семестр 3
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання
та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладачі: Цимбал Тарас Володимирович

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) « » 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) « » 20__ р.

КИЇВ – 2020

Розробник(и):

Цимбал Тарас Володимирович, канд. соціол. наук, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о.зав. кафедри теорії та історії соціології

Малес Л.В.

Протокол № 25 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

1. **Мета дисципліни** – сформувати в студентів розуміння основних понять і теорій соціальної антропології.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. Опанувати навчальну дисципліну «Загальна соціологія»
2. Опанувати навчальну дисципліну «Теорія та історія соціології»
3. Вміти працювати з науковою літературою

3. **Анотація навчальної дисципліни:**

У рамках навчальної дисципліни «Соціальна антропологія» на простих соціальних об'єктах розглядаються базові пізнавальні стратегії наук про суспільство, що забезпечує краще розуміння соціологічного інструментарію, який застосовується для вивчення сучасних суспільств.

4. **Завдання (навчальні цілі):**

- Навчити комплексному сприйняттю суспільства в нерозривній єдності біологічних, екологічних, технологічних, економічних, демографічних, психологічних, соціальних та культурних аспектів його функціонування
- Сформувати розуміння основних теоретичних підходів до пояснення впорядкованості суспільного життя, їх можливостей та обмежень
- Сформувати навички давати визначення науковим та повсякденним поняттям

Це спрямовано на формування компетентностей:

- здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології (ск01)
- вміння використовувати методи та форми соціальних технологій для прогнозування та аналізу тенденцій суспільного розвитку залежно від суб'єктів соціальної взаємодії (ск14)

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	Знати основні теоретичні підходи соціальної антропології до пояснення впорядкованості суспільного життя	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота	45
2.1	Коректно використовувати базовий концептуальний апарат наук про суспільство в усній дискусії	Лекція, семінар практичне, самостійна робота	усна дискусія на практичному занятті	10
2.2	Давати визначення науковим та повсякденним поняттям	практичне	контрольна робота	20
2.3	Визначати теоретико-методологічні засади соціологічного дослідження	Лекція, практичне, самостійна робота	контрольна робота	15
3.1	Брати участь в усній науковій дискусії	практичне	усна дискусія на практичному занятті	10

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	2.1	2.2	2.3	3.1
Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми (PH02)	+	+	+	+	
Аналізувати політичні явища та основні тенденції розвитку соціально-політичних процесів з точки зору соціальних інтересів та очікувань (PH16)		+		+	+

7. **Схема формування оцінки.**

7.1 **Форми оцінювання студентів:**

- **семестрове оцінювання:**

1. Кр 1 з тем 1–2, РН 1.1, РН 2.2, РН 2.3 – 30 балів/18 балів
2. Кр 2 з тем 3–4, РН 1.1, РН 2.2, РН 2.3 – 30 балів/18 балів
3. Кр 3 з тем 5–6, РН 1.1, РН 2.2, РН 2.3 – 20 балів/12 балів
4. Участь у дискусіях на заняттях з тем 1–6, РН 2.1, РН 3.1 – 20 балів/12 балів

- **підсумкове оцінювання: залік**

У разі, якщо студент набрав за семестр менше 60 балів, він обов'язково складає заліковий тест, який максимально оцінюється в 20 балів.

7.2 **Організація оцінювання:**

1. Кр 1 з тем 1–2, РН 1.1, РН 1.2 – після вивчення теми 2
2. Кр 2 з тем 3–4, РН 1.1, РН 1.2 – після вивчення теми 4
3. Кр 3 з тем 5–6, РН 1.3, РН 2.2, РН 2.3 – після вивчення теми 6
4. Участь у дискусіях на заняттях з тем 1–6, РН 2.1, РН 3.1 – протягом семестру

7.3 **Шкала відповідності оцінок**

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекцій	практичні	Самостійна робота
1	Історичні передумови, інтелектуальні витoki і предметна сфера соціальної антропології. Еволюціонізм у соціальній антропології	2	2	8
2	Релігійне життя, мислення, ментальність і обмін у первісних суспільствах: проблематика французької школи соціальної антропології	4	4	8
3	Функціональний аналіз первісного суспільства в теоріях британської школи	4	4	8
4	Соціальний конфлікт і зміна: вихід за межі функціоналізму в теоріях Макса Глякмана, Віктора Тернера і Жоржа Баландье	4	4	8
5	Місце економіки й матеріальних чинників у марксистському підході до аналізу первісних суспільств	2	4	8
6	Структурна антропологія Клода Леві-Строса й інтерпретаціоністська парадигма Кліфорда Гірца	4	4	8
	ВСЬОГО	20	22	48

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Практичні заняття - 22 год.

Самостійна робота - 48 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Gluckman, Max, The License in Ritual, in Max Gluckman, Custom and Conflict in Africa, Oxford: Basil Blackwell, 1970, pp. 109–136.
2. Harris Marvin, Cultural Materialism: The Struggle for a Science of Culture, New York: Random House, 1979, pp. 3–115.
3. Malinowski, Bronislaw, Argonauts of the Western Pacific, London: George Routledge and Sons, Ltd., 1932, pp. 81–104 (Chapter III. The Essentials of the Kula).
4. Radcliffe-Brown, A.R. Introduction, in A. R. Radcliffe-Brown, D. Forde (eds), African Systems of Kinship and Marriage, London, New York, Toronto: Oxford University Press, 1950, pp. 1–85.
5. Turner Victor, Schism and Continuity in an African Society: A Study of a Ndembu Village Life, Oxford, Washington, D.C.: Berg, 1996, pp. 82–130 (Chapter IV. Matrilineal Descent: The Basic Principles of Village Organization).
6. Геннеп Арнольд ван. Обряды перехода. Систематическое изучение обрядов / Пер. с фр. Ю.Е.Ивановой и А.В.Покровской. – М.: «Восточная литература», 1999. – С. 6–28, 171–175.
7. Гірц Кліфорд. «Насичений опис»: у пошуках інтерпретативної теорії культури // У кн.: Гірц Кліфорд. Інтерпретація культур / Пер: з англ. Наталі Комарової. – К.: Дух і літера, 2001. – С. 9–42.
8. Гірц Кліфорд. Ритуал і соціальні зміни: яванський приклад життя // У кн.: Гірц Кліфорд. Інтерпретація культур / Пер. з англ. Наталі Комарової. – К.: Дух і літера, 2001. – С. 170–202.
9. Даймонд Джаред. Зброя, мікроби і харч: Витоки нерівностей між народами. – К.: «Ніка-Центр», 2012. – С. 33–49, 81–88, 189–207, 256–282, 406–411.
10. Діса Катерина. Історія з відьмами: Суди про чари в українських воєводствах Речі Посполитої XVII–XVIII століть. – К.: Критика, 2008. – С. 50–59.
11. Дюркгейм Емиль, Мосс Марсель. О некоторых первобытных формах классификации // У кн.: Мосс Марсель. Общества. Обмен. Личность: Труды по социальной антропологии / Пер. с фр. А.Б. Гофман. – М.: «Восточная литература», 1996. – С. 6–73.

12. Енгельс Фрідріх. Походження сім'ї, приватної власності і держави. У зв'язку з дослідженнями Льюїса Г. Моргана // У кн.: Карл Маркс і Фрідріх Енгельс. Твори. Т.21. – К.: Видавництво політичної літератури України, 1964. – С. 23–171.
13. Леві-Строс Клод. Місце антропології серед соціальних наук і проблеми її викладання // У кн.: Клод Леві-Строс. Структурна антропологія / Пер. з фр. Зої Борисюк. – К.: Основи, 2000. – С. 325–360.
14. Леві-Строс Клод. Первісне мислення / Пер. з фр. Сергія Йосипенка. – К.: Український Центр духовної культури, 2000. – С. 15–49 (розділ I «Наука конкретного»).
15. Леві-Строс Клод. Структура міфів // У кн.: Клод Леві-Строс. Структурна антропологія / Пер. з фр. Зої Борисюк. – К.: Основи, 2000. – С. 195–219.
16. Рэдклифф-Браун Альфред. О понятии «функция» в социальных науках // У кн.: Рэдклифф-Браун Альфред. Структура и функция в примитивном обществе. Очерки и лекции / Пер. с англ. О.Ю.Артемовой при участии Ю.А.Артемовой, А.Г.Артемова. – Москва: «Восточная литература», 2001. – С. 208–218.

Додаткова:

1. Дельєж Робер. Нариси з історії антропології: Школи, автори, теорії / Пер. з фр. Євгена Марічева. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 8–38, 39–83, 111–118, 119–174, 175–192, 193–219, 220–233, 244–254.
2. Дюркгейм Емиль. Первісні форми релігійного життя: Тотемна система в Австралії / Пер. з фр. Григорія Філіпчука та Зої Борисюк. – К.: «Юніверс», 2002.
3. Саїд Едвард. Культура й імперіалізм. – К.: Критика, 2007. – С. 86–108.

10. Додаткові ресурси:

1. <http://moodle.soc.univ.kiev.ua/> (розміщено переклади та скорочені версії всіх обов'язкових текстів, робочу навчальну програму, контрольні тести, лінки на дистанційні заняття та лінки на їх відеозаписи)